

VÉRADÁSSZERVEZÉS, DONORTOBORZÁS ÉS MEGTARTÁS AKTUÁLIS KÉRDÉSEI

SZEKERES VERONIKA

VÉRADÁSSZERVEZÉS

Történeti áttekintés:

- A kórházi szükséglet alapján eseti megkereséstől a térítéses véradáson keresztül a vérkészlet „feltöltéséig”

NAPJAINKBAN:

- Rendszeres, tervezett (és igények szerinti...)

vérgyűjtési események sorozata

- Vöröskereszttel történő szabályozott
(szerződésben rögzített) együttműködés

- Éves, havi és heti tervek

- Pótlás: 10.000 terv – 8.000-8500 vérvétel

- Irányított véradások szerepe

- újabb kihívások

Véradás etikai kódexe

- **Semmiféle kényszerszert, vagy nyomást nem (lenne !) szabad kifejteni**
- **Minden körülmények között be kell tartani az alkalmassági irányelveket**
- **Megfelelően felkészített szakdolgozók és VK munkatársak**
- **A véradó tudja, hogy vérére egy betegnek szüksége van, és 3. félnek nincs haszna a véradásból**
- **A véradó tudatában legyen, hogy vérét optimálisan használja fel a vérellátó és a kórház is !!! a betegek számára**
- **Személyes és egészségügyi adatok védelme,**

VÉRADÁSSZERVEZÉS

Jogi háttér

- EC Guide 17. Edition 2013
- 3/2005 (II.10.) 439/2015 rendelet
- Módszertani levél
- DON-01 V08 és a csatlakozó központi eljárási utasítások
- helyi eljárási utasítások

Szervezeti felépítés

- OVSz Vérellátók - Kórházi Transzfúziós

Osztályok – együttműködő partnerek

VÉRADÁS SZERVEZÉSI ALAPELVEK

- WHO, EC, Nemzetközi Vöröskereszt
- A véradás csak önkéntes, térítésmentes lehet (Eü. Törvény: szervszövet, sejtdonáció csak ingyenesen történhet)
- A Véradó és a beteg biztonsága az elsődleges szempont
- A véradás indítéka csak az emberi szolidaritás, segíteni akarás lehet
- Össztársadalmi kötelezettség a bajbajutottakról való gondoskodás (280.000 fő ad vért / év ???)

WHO JELENTÉS 2017. A VÉRADÓ VILÁGNAP ALKALMÁBÓL

Of the **112.5 million** blood donations collected globally, approximately half are collected in the high-income countries, home to 19% of the world's population.

The blood donation rate in high-income countries is *33.1 donations per 1000 people*, *11.7 donations* in middle-income countries and *4.6 donations* in low-income countries.

WHO JELENTÉS 2017. A VÉRADÓ VILÁGNAP ALKALMÁBÓL

Types of blood donors

There are 3 types of blood donors:

- 1.voluntary unpaid
- 2.family/replacement
- 3.paid.

WHO JELENTÉS 2017. A VÉRADÓ VILÁGNAP ALKALMÁBÓL

The total rate rose from *34.7 donations per 1000 population in 2008 to 36.5 in 2010*, in the 30 countries in the WHO European Region that reported comparable data. For a European country to maintain a basic self-sufficient supply, it is roughly estimated that a minimum of *2.5% of the population must give blood regularly*. Of the 30 countries mentioned, 13 report rates below this threshold

KIK VESZNEK RÉSZT

A VÉRADÁS SZERVEZÉSEBEN?

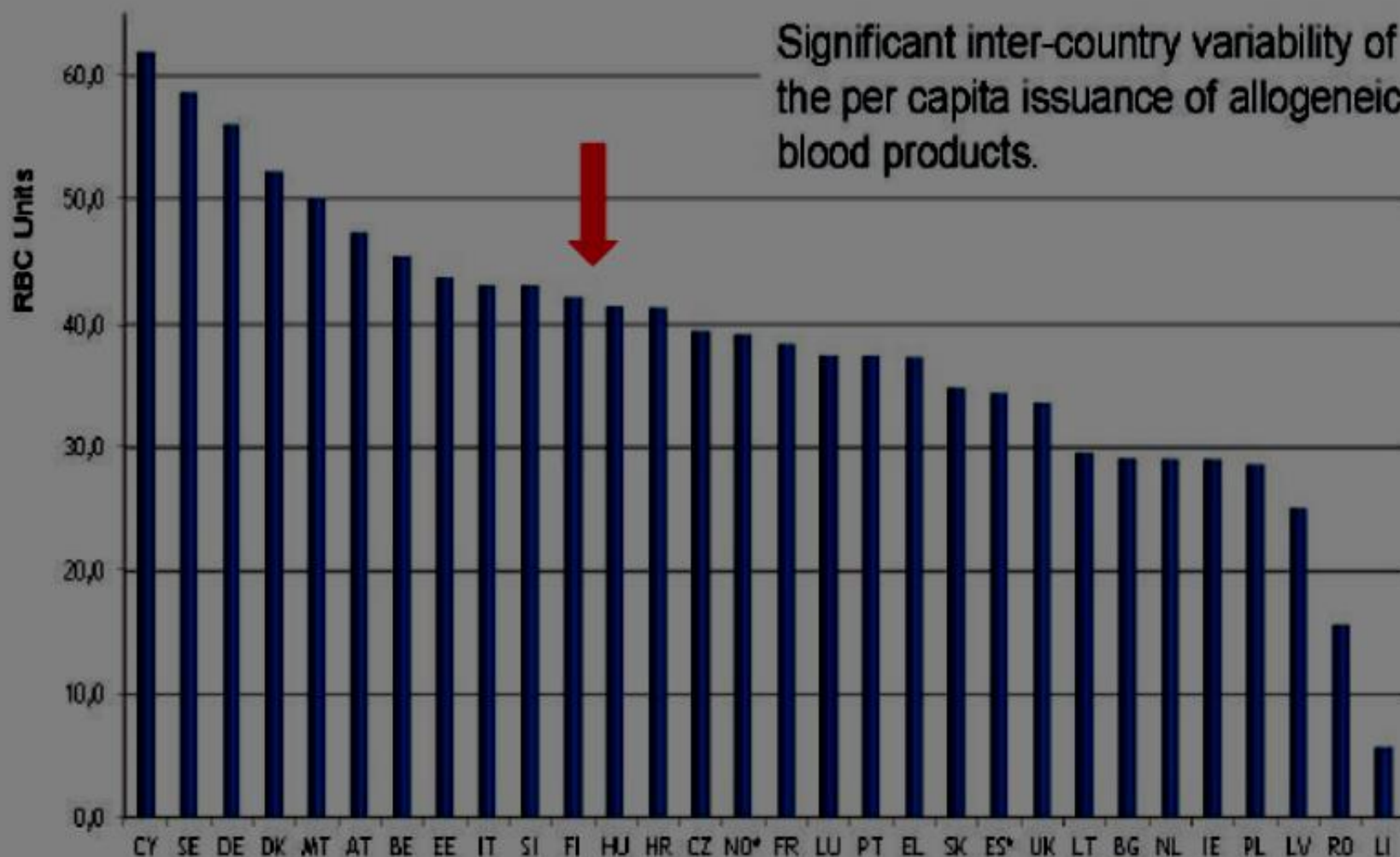
- A hagyományos (**Vöröskereszt**) szervezés
- Csökkenő hatékonyság - fiaskók
- Behívó??? Plakát???
- Személyes megkeresés?
- SMS, Internet behívás nehézségei
- Oktatási intézmények véradásai
- Média kettős szerepe
- Kampányok (Farsangi fánk, Advent, Retro)
- **OVSz szervezések** – intézeti behívás

2018.04.06.szinten tartó tanf.

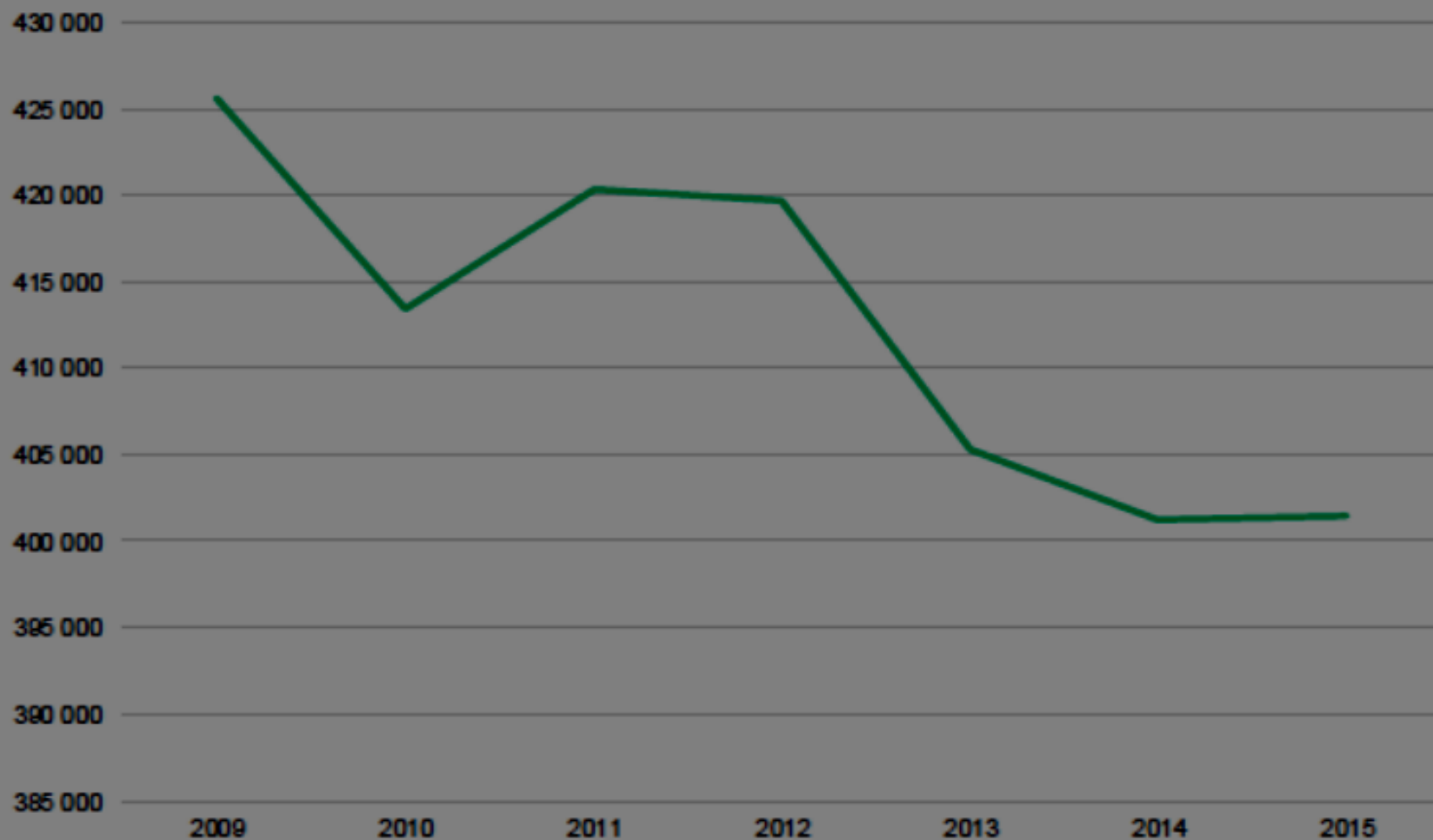
- **Civil szervezetek, alapítványok**

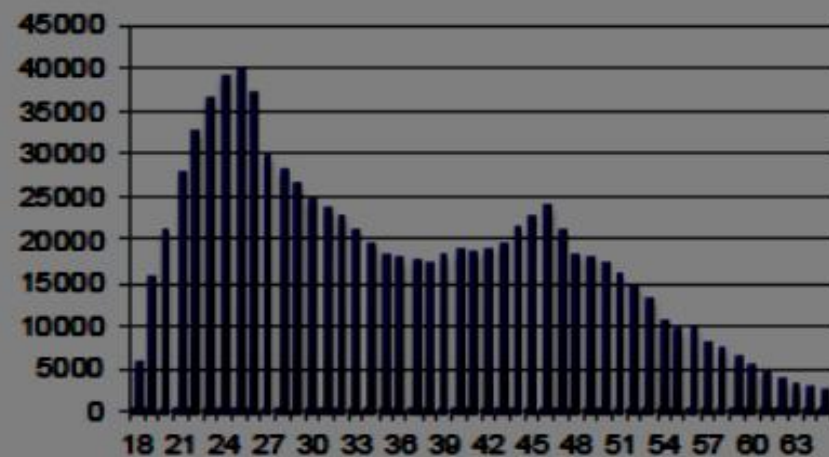

RBC Issuance in Europe per 1.000 Population

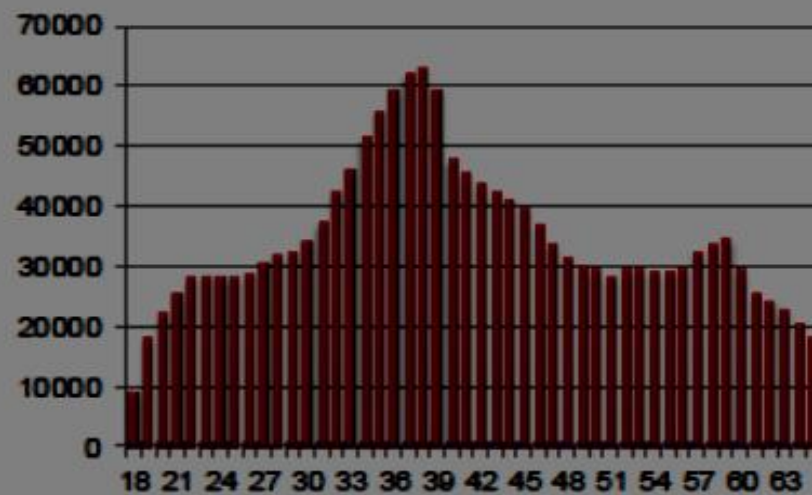

Véradások számának változása

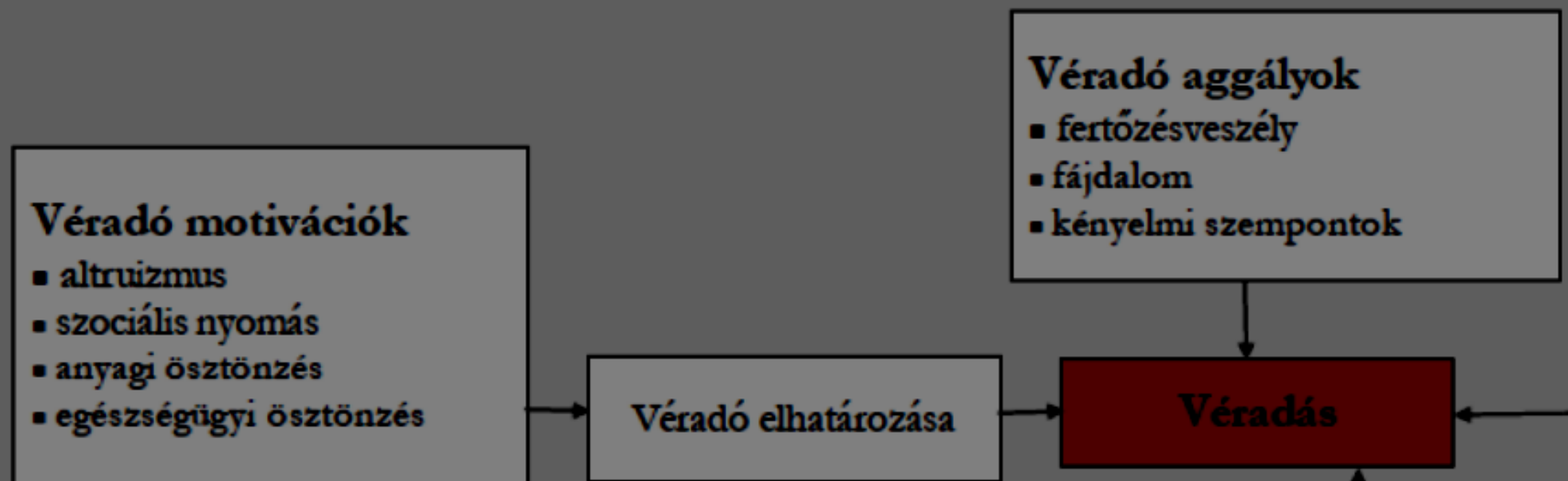
Véradók korfája 2000

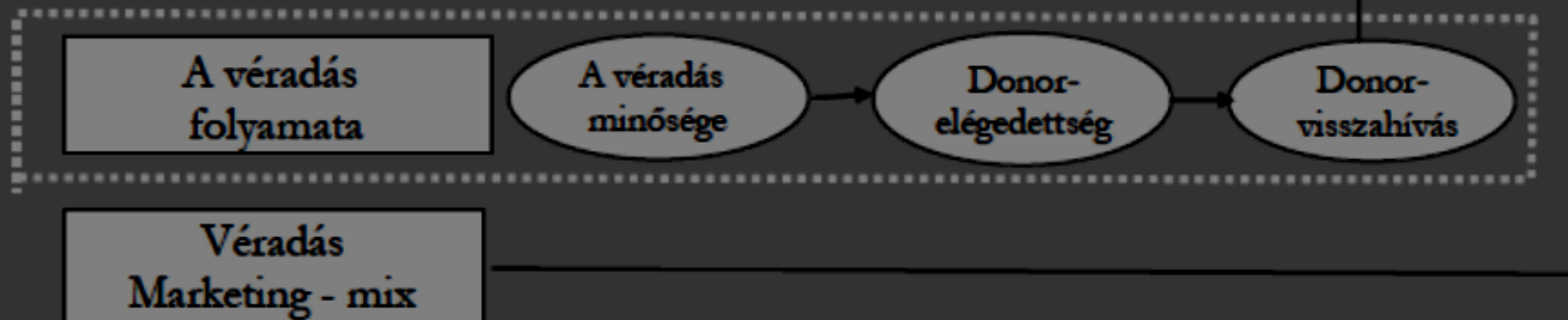
Véradók korfája 2015

Motiváció alapú vizsgálat

Cselekvés alapú vizsgálat

VÉRADÁS MOTIVÁCIÓJA

I. Érzelmi hatások

- Iskolázottságtól, érdeklődéstől, vérmérséklettől független
- Megtörtént esetek, történetek betegadat nélküli kommunikálása
- A vérrel való gyógyítás szerepének, lehetőségeinek hangsúlyozása
- Gyógyult betegek, hozzátartozók, barátaik hálája, elkötelezettsége

VÉRADÁS MOTIVÁCIÓJA

II. Értelemre ható érvek

- Vérkészítmények gyógyításban játszott szerepe, alapvető ismeretek oktatása
- Új eredmények a gyógyításban – szerv- és őssejt átültetések eredményei
(és persze vérigénye...)
- Társadalmi szolidaritás szükségessége
- Nemzeti önellátásra törekvés

**szükségessége (betegségek földrajzi
terjedése)**

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT
2018.04.06.szinten tartó tanf.

VÉRADÁSSZERVEZÉS

- **BÁZISPROPAGANDA**
- **KONKRÉT DONORSZERVEZÉS**
- **VÉRADÓK MEGBECSÜLÉSE**

VÉRADÁSSZERVEZÉS

- Bázispropaganda

- Célja, hogy a köztudatban legyen a véradás, mint az önzetlen segítségnyújtás egyik formája.

- Eszközei: plakátok, szórólapok, tv, rádió, internet, iskolai oktatás..

- Konkrét véradás szervezése

- MVK

- OVSZ

- Civil szervezetek, egyházak, alapítványok

- Önkéntesek

2018.04.06.szinten tartó tanf.

- Véradók megbecsülése

VÉRADÁSSZERVEZÉS

- Döntően a Magyar Vöröskereszt végzi.
- A MVK biztosítja a kiszállásos véradások helyszínét. Előírás a megfelelő higiénés körülmények, világítás, hőfok, elegendő hely biztosítása.
- Az OVSZ nyomtat véradásra meghívó levelet a központi adatbázisból, különféle, ún. leválogatási szempontok alapján, pl.: lakcím, legutóbbi véradás időpontja, vércsoport, stb..
- A MVK postázza a leveleket.
- Lehetőség van telefonos behívásra is, amennyiben erre a donor engedélyt ad.

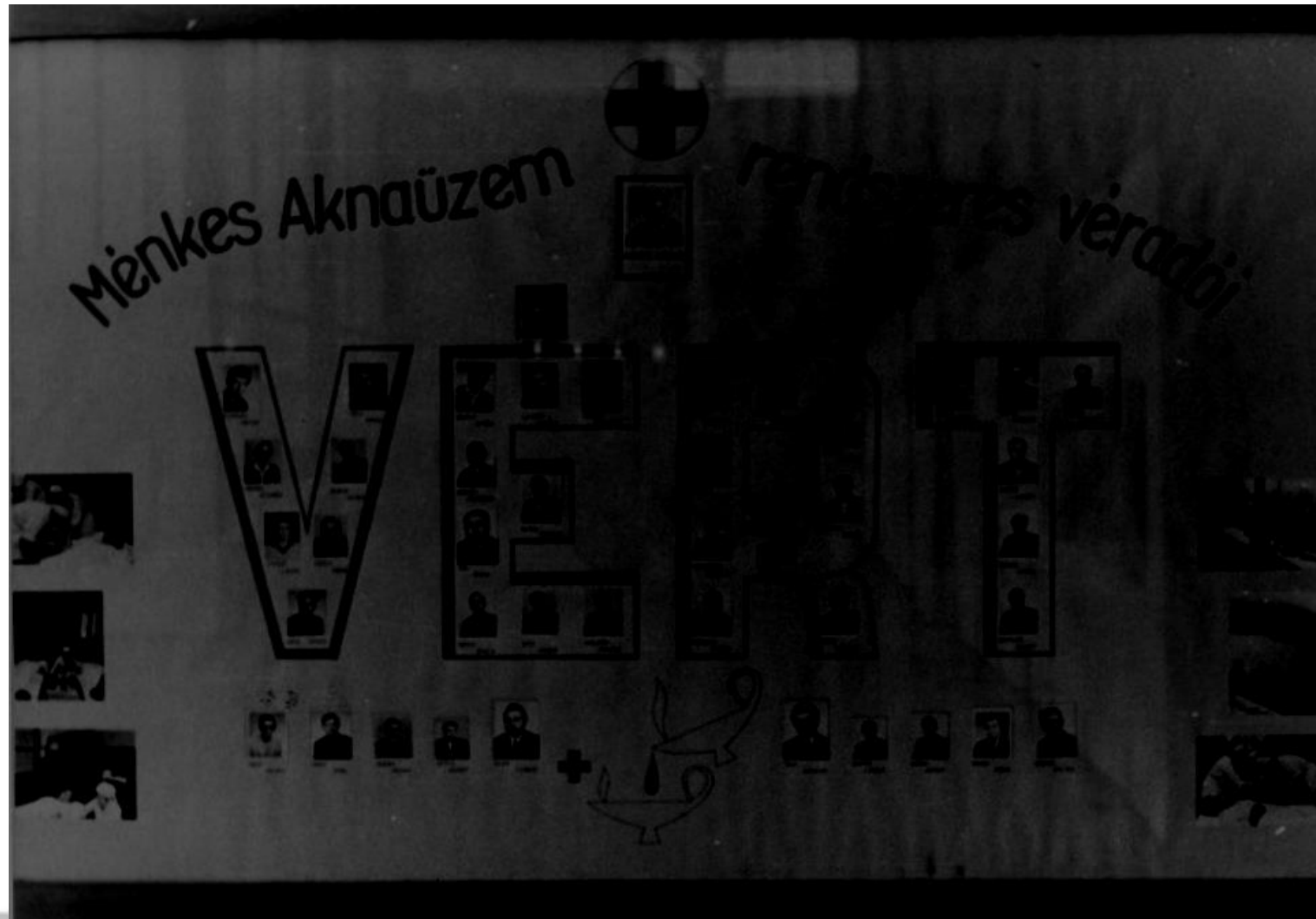
VÉRADÁSSZERVEZÉS NEHÉZSÉGEI

- Véralói korfa alakulása
- Egészségi állapot (kiszűrések)
- Közösségi irányító szerep csökkenése
- Tájékoztatlanság
- Félelem a véradástól, tévhitek
- Ált.közömbösség, érdektelenség
- Véralási tevékenység elismertsége
- Hiányzó (külföldön dolgozó) 400.000

potenciális véradó

DONORMEGBECSÜLÉS RÉGEN

VÉRADÁS RÉGEN

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT
2018.04.06.szinten tartó tanf.

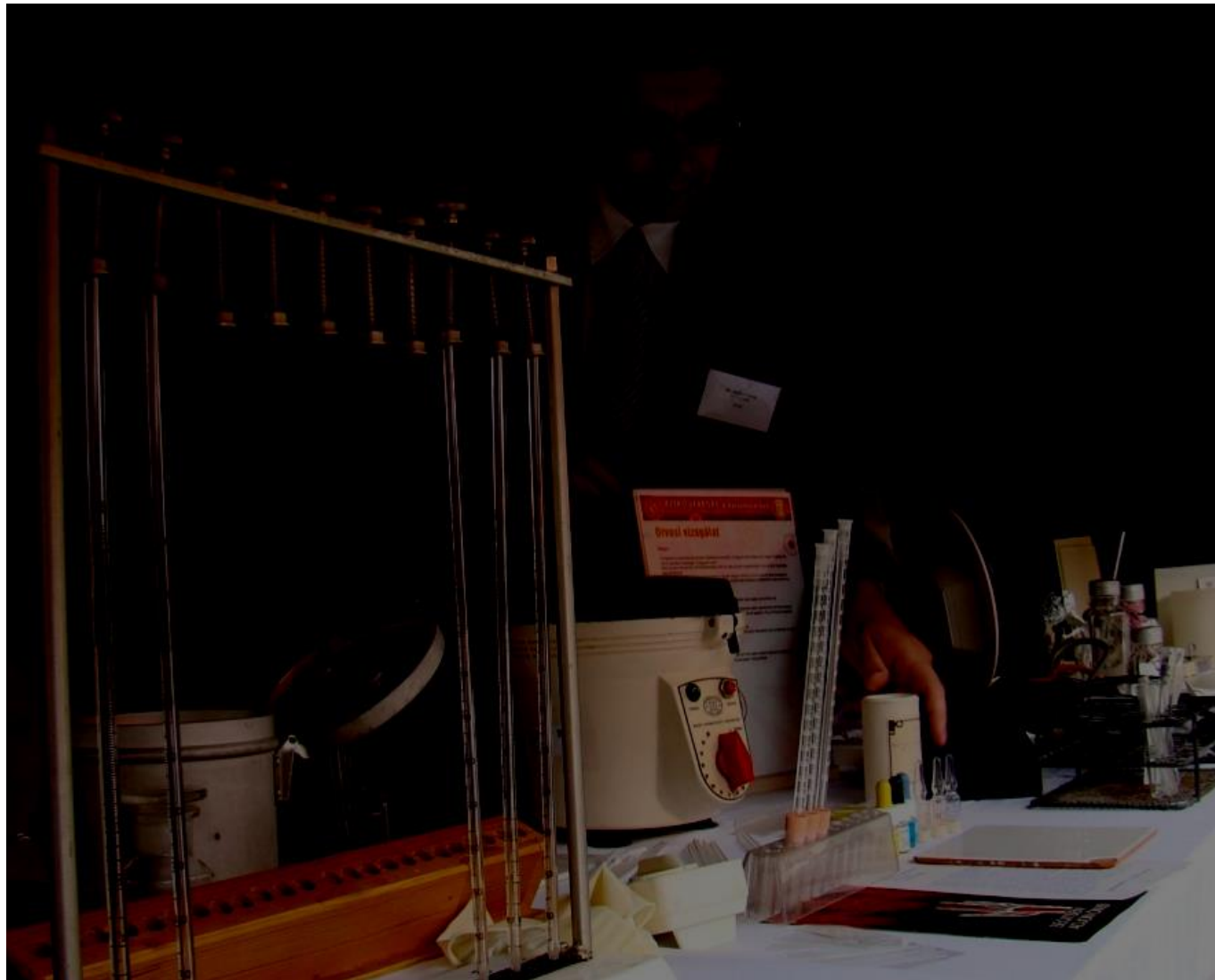
VÉRADÁS RÉGEN

VÉRADÁS KELLÉKEI RÉGEN

VÉRADÁS KELLÉKEI RÉGEN

A RÉGI HANGULAT MA

VÉRADÁS MA

VÉRADÁS MA

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Így is lehetsz véradó,
csak „varrás” után várj
6 hónapot!

Mi is várunk Rád!

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Ha ezt a „szépítő” szúrást kibírtad,

6 hónap múlva a véradás meg
sem kótyyanhat!

TERVEZÉS MENETE (OVSZ- VK)

•ELŐZŐ ÉV OKTÓBER VÉGE: TO, TV VEZETŐI, HELYI VK SZERVEZŐ TÉTELESEN ÖSSZEÁLLÍTTJA A KÖVETKEZŐ ÉV EGYENLETESSÉGRE TÖRŐ TERVÉT

•MEGYEI VKI. IGAZGATÓK, KORDINÁTOROK ÖSSZEGZIK A MEGYEI TERVEKET, ÉS MEGKÜLDIK A REGIONÁLIS VK IGAZGATÓNAK ÉS KORDINÁTORNAK

•A MEGYEI KORDINÁTOR ÖSSZEGZI ÉS MEGKÜLDI AZ OVSZ RÉGIÓIGAZGATÓNAK AZ ÉVES TERVET.

•A RÉGIÓIGAZGATÓ MEGPRÓBÁLJA A (KÜLÖNÁLLÓ) MEGYEI TERVSZÁMOKAT ÖSSZEHANGOLNI A HETI /ÉS NAPI EGYENLETESSÉGRE TÖREKEDVE

•A VK KORDINÁTOR MEGKÜLDI AZ ORSZÁGOS VETŐSÉGNEK A KÖVETKEZŐ ÉVI TERVEZETET

TELJESÍTÉS MENETE

- A MEGYEI IGAZGATÓK A HELYI SZERVEZŐKTŐL BEKÉRIK AZ AKTUALIZÁLT (LEGALÁBB 6 HÉTTTEL KORÁBBAN) MEGSZERVEZETT TERVSZÁMOKAT
- EZEK A TÉNYLEGES TELJESÍTÉSSEL AZ ELŐZŐ ÉVBEN KÖZÖSEN EGYEZTETETT SZÁMOKKAL KÖSZÖNŐ VISZONYBAN SINCSENEK(TÖBBNYIRE AFÖLÉ TERVEZNEK). PROGESÁBAN AZ AKTUALIZÁLT SZÁMOK SZEREPELNEK
- A TELJESÜLÉS, AMIT AZ EREDETI TERVHEZ EGYEZTETNEK, NAGYON RITKÁN KÖVEKEZIK BE.
- EHHEZ JÁRUL HOZZÁ, HOGY AZ OVSZ MINDEN RÉGIÓTÓL FELÁLLÍT EGY ELVÁRT MENNYISÉGET. AMENNYIBEN EZ NEM TELJESÜL VK SZERVEZÉSSEL, AZ OVSZ TERÜLETI SZERVEINEK MINDENT MEG KELL TENNIE, HOGY PÓTOLJA SAJÁT SZERVEZÉSSEL (EZ IS EGYRE KEVÉSBÉ TELJESÜL)

VÉRGYŰJTÉS

- *Intézeti kb. 20 % emelkedő tendencia*
- Bp.-en „reguláris donorok”
- Irányított véradók
- behívások
- *Kiszállásos kb. 80 %*
- Főleg VK szervezésben
- Civil szervezetek, egyházak, alapítványok
(Ments életet alapítvány)
- Kapacitás – és kihasználása 10 fő/óra; busz!
- Körülmények (terem, hőmérséklet, tisztaság)

KIVIZSGÁLÁS

Donorok előzetes vizsgálata

- Nyilatkozat: „informed consent”

véradás célja

vizsgálatok

adatkezelés

engedélyezése

- Hemoglobin vizsgálat buktatói
- Technika, hőmérséklet,
- Határértékek körüli csúcsok...

2018.04.06.szinten tartó tanf.

- Kiszűrési határok (grey zona)

ORVOSI VIZSGÁLAT

- **Szabályszerűsége (szív-tüdő meghallgatása?)**

- **Kiszűrések száma (növekvő □)**

- Egyéni eltérések

- Kérdőív: • Minden rovat ki van töltve?

- Pozitív válasz esetén: -

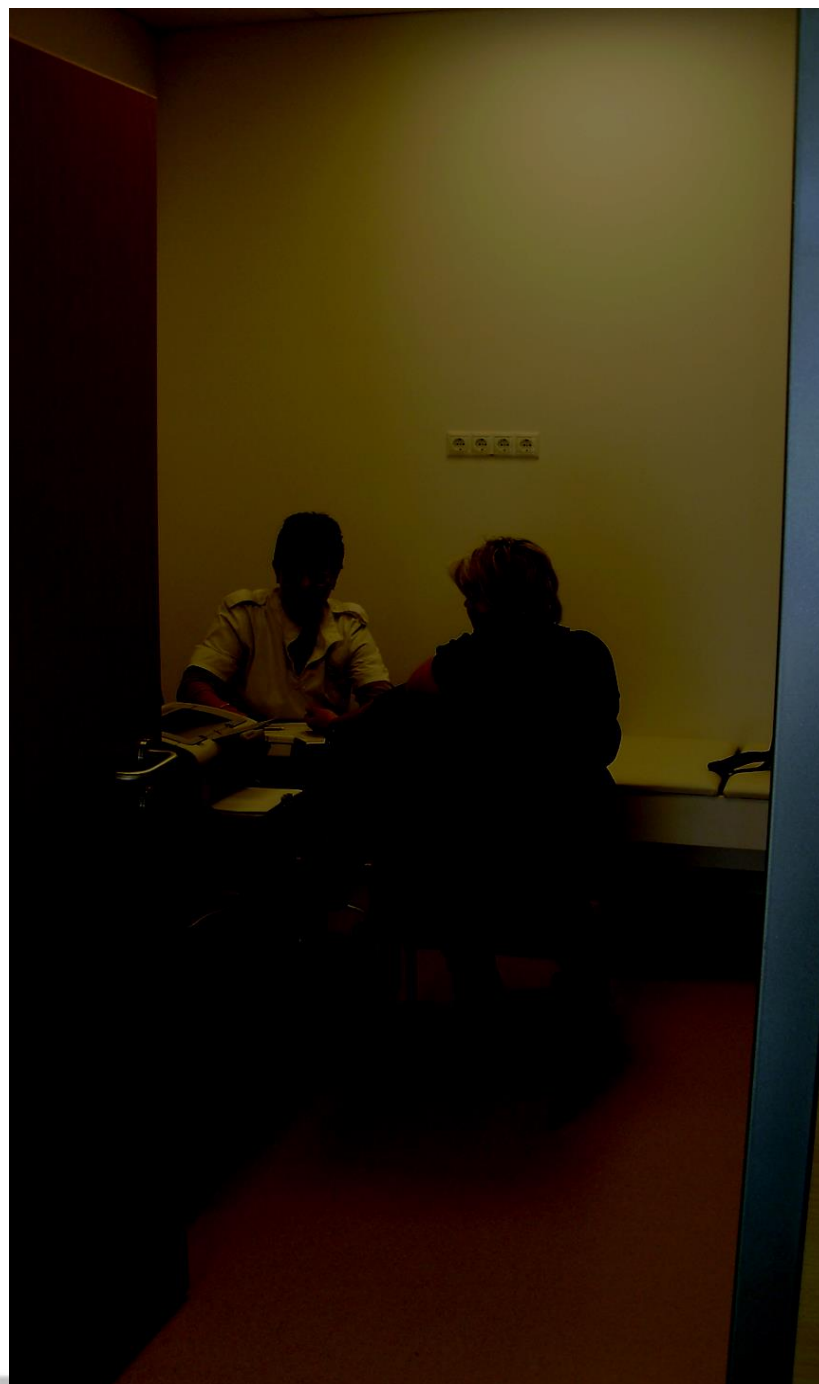
kiszűrés

- engedélyezés (

DOKUMENTÁLNI!)

- **Orvosi aláírás, donor ismételt aláírás szerepe**

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

VÍRUSVIZSGÁLATOK

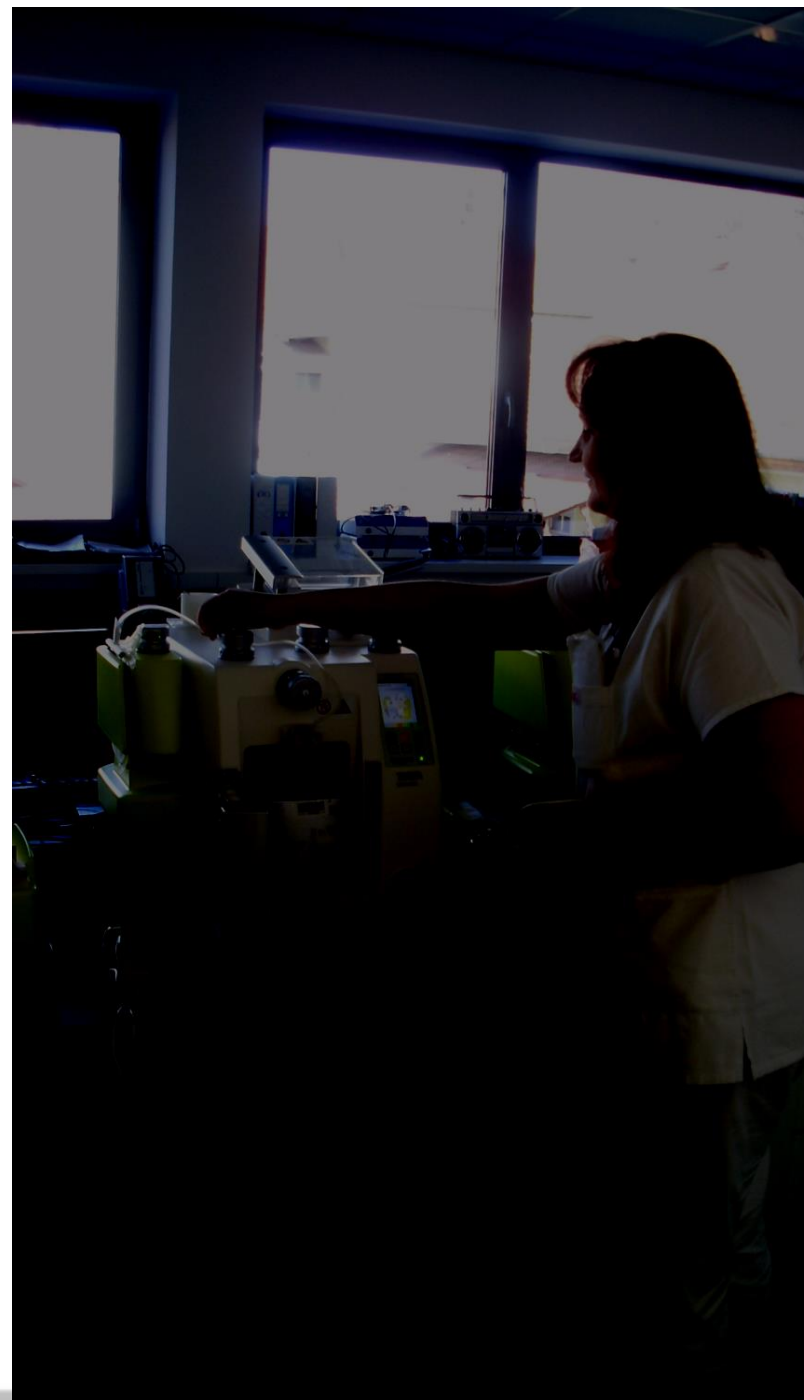

VÉRGYŰJTÉS - KÉSZÍTMÉNY ELŐÁLLÍTÁS

A megfelelő minőségű és mennyiségű vérvétel

- **Alvadékos - in line zsák**
- **Hegesztési hibák**
- **Súlyhiány és többlet**
- **Lipaemia**
- **Időkorlát...**
- **Sikertelen vételek aránya – 1 % elfogadható**

ORSZAGOS VERELLATO SZOLGALAT
2018.04.06.szinten tartó tanf.

HOGYAN HASZNOSULNAK A VÉRKÉSZÍTMÉNYEK?

A nem könnyen megszervezett donor befejezett vérvétele után

- Elkerülhetetlen „gyártási” veszteségek
- adminisztratív és egyéb emberi hibák
- HBCS anomáliák
- Kiadott és fel nem használt készítmények
(mit és honnan vehetünk vissza...)

VÉRADÁS AKTIVITÁS A SZEGEDI RÉGIÓBAN A VK TERV SZERINT

	LAKOSSÁG SZÁM	VK TERV	VÉRADÁS AKTIVITÁ S
CSONGRÁD M.	406 205	28860	7,1%
BÉKÉS M.	351148	21120	6,0%
BÁCS M.	513 687	26050	5,0%

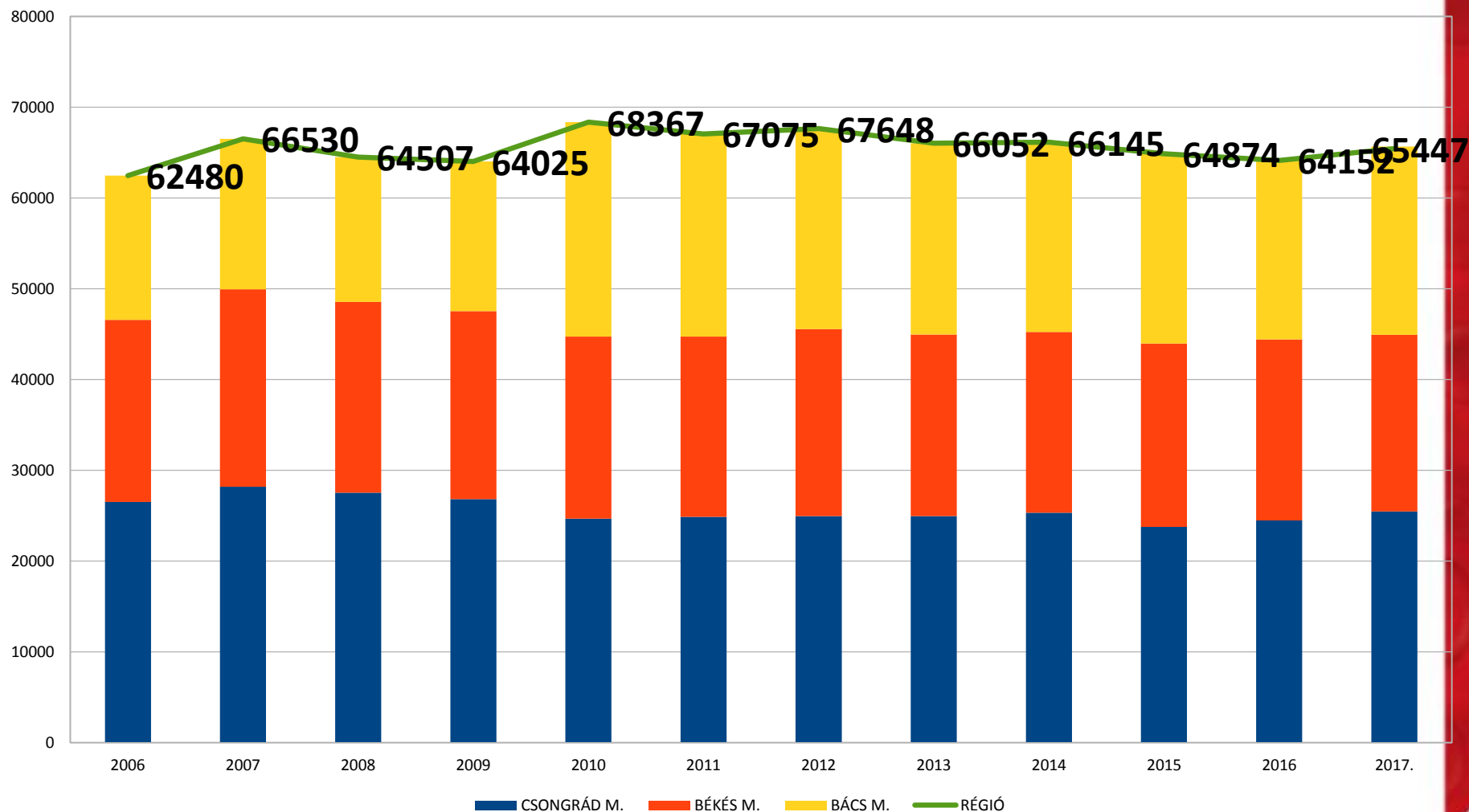

VÉRADÁS AKTIVITÁS A SZEGEDI RÉGIÓBAN 2017-BEN A TELJESÍTÉS SZERINT

	LAKOSSÁG SZÁM	VK TELJESÍTÉS	VÉRADÁS AKTIVITÁS
CSONGRÁD M.	406 205	28927	7,1%
BÉKÉS M.	351148	21847	6,2%
BÁCS M.	513 687	23650	4,6%
RÉGIÓ	1271040	74424	5,9%

A SZEGEDI RÉGIÓ VÉRADÁSAI AZ ELMÚLT 11 ÉVBEN

FELSŐ OKTATÁSI VÉRADÓ VERSENY

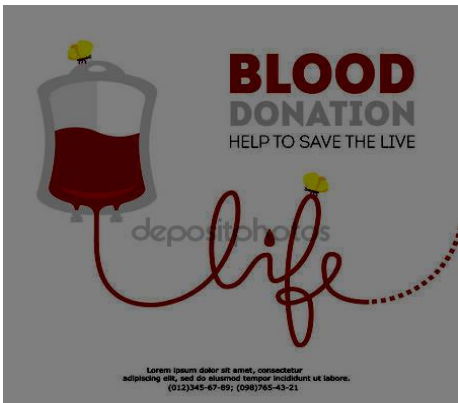
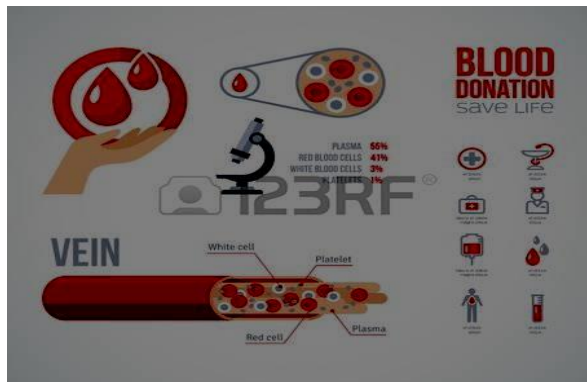
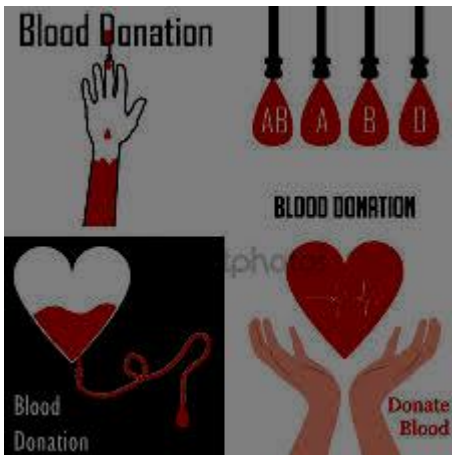
	TANÉV	HELYEZÉS	MEGJELENT VÉRADÓ	VÉRADÁS AKTIVITÁS
1.	2005/2006.	1.	???	
-	-	-	-	
2.	2007/2008	1.	983	
3.	2008/2009.	1.	1194	
4.	2009/2010	4.	2130	
5.	2010/2011	2.	??	
6.	2011/2012	4.	1748	6%
7.	2012/2013	2.	1525	6%
8.	2013/2014	1.	1454	7%
9.	2014/2015	4.	962	4%
10.	2015/2016	3.	750	3,53%
11.	2016/2017	7.	492	1,67%

MIÉRT JÓ (?? LENNE??) AZ IFJÚSÁGI VÉRADÁS

- ERŐSÍTENÉ A SEGÍTŐ SZÁNDÉKOT
- MOTIVÁLT LENNE A RÁSZORULÓ
EMBEREKRE VALÓ IDŐBENI
ODAFIGYELÉSRE
- PÉNZEN NEM MINDEN VÁSÁROLHATÓ
MEG!!????
- BIZTOSÍTANÁ A JÖVŐ VÉRADÓ
BÁZISÁT!!

**KÖSZÖNÖM
MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**

Thank You,
Thank You,

